

prima instanță: M. Chilari
instanța de apel: A. Gheorghieș, A. Toderaș, A. Albu

dosarul nr. 2r-69/17

DECIZIE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Lemos-carne” în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Lemos-carne” privind exercitarea dreptului de ipotecă prin transmiterea în posesie a bunurilor imobile, evacuarea tuturor persoanelor și a bunurilor acestora și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2016, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit ca depusă tardiv cererea de apel a Societății cu Răspundere Limitată „Lemos-carne”,

c o n s t a t ă

La 14 iunie 2016, BC „Moldindconbank” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Meleca, intervenient accesoriu SRL „Lemos-carne” cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă prin transmiterea în posesie a bunurilor imobile, evacuarea tuturor persoanelor și a bunurilor acestora și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, conform contractului de credit nr. 2/13 din 30 ianuarie 2013, BC „Moldindconbank” SA prin intermediul filialei „Ciocana” i-a acordat pârâtului un credit în sumă de 247 483,91 dolari SUA cu termenul final de rambursare până la 15 ianuarie 2018.

Susține că, în vederea garantării și asigurării executării în termen a contractului de credit menționat, a fost încheiat cu Meleca Irina în calitate de debitor ipotecar, contractul de ipotecă nr. 827 din 04 februarie 2013, prin care ultima a ipotecat în favoarea Băncii, terenul agricol cu nr. cadastral 7134209260 cu suprafața de 0,8054 ha și construcția cu nr. cadastral 713420926001 cu suprafața de 344,7 m², amplasate

în raionul Rîșcani, satul Mihăileni, ce îi aparțin cu drept de proprietate.

Menționează reclamantul că, potrivit prevederilor contractului de credit nr. 2/13 din 30 ianuarie 2013 încheiat cu SRL „Lemos-carne”, debitorul și-a asumat obligațiunea achitării ratelor lunare la credit, dobânzilor și altor plăți scadente aferente, însă obligațiile nu au fost respectate, fiind acumulate datorii pecuniare.

Opinează că, conform calculului prezentat de Secția monitorizare credite persoane juridice din cadrul BC „Moldindconbank” SA, la situația din 06 mai 2016 datoria restantă constituie suma de 210 549,03 dolari SUA, inclusiv datoria la credit în mărime de 204 589,31 dolari SUA, dobândă neachitată în mărime de 5 037 dolari SUA, dobânzi suplimentare pentru neplată la scadență a dobânzii în mărime de 187,21 dolari SUA și dobânzii suplimentare pentru neplată în termen în mărime de 735,51 dolari SUA.

Astfel, pe motivul neachitării de către pârât a datoriei acumulate la contractul de credit, la 07 aprilie 2016, BC „Moldindconbank” SA a expediat în adresa debitorului ipotecar, SRL „Lemos-carne” notificarea nr. 00/02/2-07/936 prin care și-a exprimat intenția de a exercita dreptul de ipotecă asupra bunurilor imobile, în vederea stingerii obligațiilor asumate de către debitor conform contractului de credit nr. 2/13 din 30 ianuarie 2013, însă nu a primit nici un răspuns și nu a restituit creditul.

Totodată, în temeiul art. 31 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 142 din 26 iunie 2008, cu privire la ipotecă și art. 67 alin. (5) din Legea nr. 449 din 30 iulie 2001 cu privire la gaj, la 20 aprilie 2016, în Registrul gajului imobil, de către Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău a fost înregistrat preavizul cu nr. 00/02/3-07/1073 privind exercitarea dreptului de ipotecă prin transmiterea în posesie a bunurilor imobile.

Solicită BC „Moldindconbank” SA, prin cererea de chemare în judecată și cererea de concretizare a cerințelor înaintată față de SRL „Lemos-carne” (f.d. 32-33), transmiterea în posesie a bunurilor imobile ipotocate, și anume: terenul agricol cu nr. cadastral 7134209260 cu suprafața de 0,8054 ha și construcția cu nr. cadastral 713420926001 cu suprafața de 344,7 m², amplasate în raionul Rîșcani, satul Mihăileni, ce aparțin cu drept de proprietate SRL „Lemos-carne”, cu evacuarea tuturor persoanelor și a bunurilor acestora din imobilul menționat, pentru a fi vândut cu scopul stingerii datoriei conform contractului de credit nr. 2/13 din 30 ianuarie 2013 și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 938,55 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani din 22 august 2016 s-a admis acțiunea înaintată de către BC „Moldindconbank” SA, s-a dispus transmiterea silită în posesia BC „Moldindconbank” SA a bunului imobil ipotecat format din terenul agricol cu nr. cadastral 7134209260 cu suprafața de 0,8054 ha și construcția cu nr. cadastral 713420926001 cu suprafața de 344,7 m², amplasat în satul Mihăileni, raionul Rîșcani ce aparține cu drept de proprietate SRL „Lemos-carne”, cu evacuarea tuturor persoanelor precum și a bunurilor acestora din imobilul menționat pentru a fi vândut

cu scopul stingerii datoriilor conform contractului de credit nr. 2/13 din 30 ianuarie 2013 și s-a încasat de la SRL „Lemos-carne” în beneficiul BC „Moldindconbank” SA cheltuielile de judecată în mărime de 938,55 lei achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 septembrie 2016, SRL „Lemos-carne” a declarat apel nemotivat, totodată solicitând redactarea integrală a hotărârii Judecătoriai Rîșcani din 22 august 2016 în vederea depunerii apelului motivat (f.d. 49).

La 08 noiembrie 2016, SRL „Lemos-carne”, a depus cerere cu privire la repunerea în termen a apelului (f.d. 69).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2016 s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Lemos-carne” împotriva hotărârii Judecătoriai Rîșcani din 22 august 2016, ca fiind depusă tardiv.

La 19 decembrie 2016, SRL „Lemos-carne”, a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2016 cu restituirea pricinii la rejudecare.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu încheierea adoptată, în acest sens indicând că, instanța de fond l-a lipsit de dreptul de a avea acces la justiție și de a depune un apel efectiv asupra hotărârii primei instanțe, ceea ce denotă că, i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Menționează recurentul că, încheierea adoptată urmează a fi casată cu repunerea apelului în termen, omis din vina instanței de fond, cu obligarea instanței de a-i expedia pentru cunoștință o copie a hotărârii.

Afirmă că, la materialele cauzei lipsesc avizele de recepție semnate sau alte probe, care ar confirma faptul citării legale a reprezentantului SRL „Lemos-carne”, Meleca Pavel.

Mai invocă că, scrisoarea de însoțire expediată cu anexele acesteia, și anume, hotărârea și încheierea Judecătoriai Rîșcani din 22 august 2016, datează sub nr. 8441 din 23 august 2016, în timp ce pe verso plicului ștampila datează cu 24 august 2016. Așadar, în cele din urmă, scrisoarea Judecătoriai Rîșcani a fost înregistrată la Oficiul Poștal Stăuceni la 30 august 2016.

Consideră recurentul că, termenul de declarare a apelului pentru SRL „Lemos-carne” începe a decurge din 31 august 2016 și nu din 22 august 2016, cum a stabilit instanța de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că, copia încheierii motivate a instanței a fost expediată părților de către Curtea de Apel Bălți la 29 noiembrie 2016 și

recepționată de recurent la 06 noiembrie 2016. Astfel, recursul se consideră depus în termen.

Prin referința depusă la 10 ianuarie 2017, BC „Moldindconbank” SA, a solicitat respingerea recursului declarat cu menținerea încheierii instanței de apel.

Examinând materialele dosarului prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și referința depusă de BC „Moldindconbank” SA, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de SRL „Lemos-carne” urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 110 CPC, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 236 alin. (5) lit. a), b), alin. (8) CPC, instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere; participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel. Hotărârea integrală se remite participanților la proces în termen de 5 zile.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116 CPC.

Conform art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documente respective etc.).

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a primei instanțe din 22 august 2016, reprezentantul SRL „Lemos-carne” nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii Judecătoria Râșcani din aceeași dată și nu a solicitat amânarea ședinței (f.d. 42), cu toate că a fost citat pentru ședința de judecată (f.d. 40) și prin scrisoarea nr. 8441 din 23 august 2016, Judecătoria Râșcani a expediat pentru cunoștință SRL „Lemos-

carne” copia dispozitivului hotărârii și încheierii de corectare a greșelii din 22 august 2016, anexată la materialele dosarului (f.d. 47)

S-a mai constatat că, la 23 septembrie 2016, SRL „Lemos-carne” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani din 22 august 2016, solicitând redactarea integrală a hotărârii în vederea depunerii apelului motivat, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 49).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani din 23 septembrie 2016 s-a refuzat SRL „Lemos-carne” în cererea privind întocmirea integrală a hotărârii în cauză, ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d. 54).

În cadrul ședinței de judecată a instanței de apel din 08 noiembrie 2016, SRL „Lemos-carne” a depus cerere, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d. 69-70).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2016 a fost respinsă cererea de repunere în termen, fiind restituit apelul declarat de SRL „Lemos-carne”.

Reține Colegiul că, prin lege este instituit în mod imperativ termenul de 30 zile pentru declararea apelului, calculat de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, astfel apelul nemotivat în prezenta pricină a fost depus la 23 septembrie 2016, în afara termenului de 30 zile.

Prin urmare, argumentele recurentului privind repunerea în termenul de declarare a apelului pe motivul că, lipsește dovada recepționării contra semnătură a copiei hotărârii primei instanțe, precum și citarea pentru ședința de judecată și care ar justifica omiterea termenului de declarare a apelului, nu poate fi reținut, deoarece SRL „Lemos-carne” a fost citat pentru ședința de judecată din 22 august 2016, fapt confirmat prin avizul de recepție datat cu 29 iulie 2016 anexat la materialele dosarului (f.d. 40) și urma să împuternicească un reprezentant și/sau să întreprindă măsuri în vederea cunoașterii rezultatului examinării cauzei, aflată pe rol în instanța de judecată.

În acest context, Colegiul remarcă că, SRL „Lemos-carne” urma să de-a dovadă de promptitudine, în vederea exercitării căii de atac în termen, or, la materialele cauzei se regăsește scrisoarea Judecătoriei Rîșcani nr. 8441 din 23 august 2016, prin care i-au fost expediate pentru cunoștință dispozitivul hotărârii din 22 august 2016 și încheierea de corectare a greșelii din aceeași dată, fapt ce denotă că, nu era lipsit de dreptul a depune, eventual, o cerere de apel nemotivată în termen.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia privind respingerea cererii de repunere în termen a apelului, cu dispunerea restituirii cererii de apel.

În acest context, instanța de recurs consideră că, la caz, soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din

Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că, prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea unei căi de atac ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În afară de aceasta, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) CPC, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Așadar, SRL „Lemos-carne”, prin lege a fost obligat să respecte termenul legal de contestare a hotărârii cu apel în 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, termen prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

De asemenea, Colegiul menționează că, prin hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate în cererea de recurs sînt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SRL „Lemos-carne” și de a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Lemos-carne”.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Lemos-carne” exercitarea dreptului de ipotecă prin transmiterea în posesie a bunurilor imobile, evacuarea tuturor persoanelor și a bunurilor acestora și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecător

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari